

**“Μπερδεύοντας προγράμματα όταν το
μουσείο συναντά το βιβλίο»
πρόγραμμα φιλιαναγνωσίας και
μουσειακής εκπαίδευσης»**

**Δρ. Άννα Αφεντουλίδου
Δασκάλα-Συντονίστρια Εκπαίδευσης για την Αειφορία ΓΕΚΕΣ ΑΜΘ
aeif.afent.anna@gmail.com**

Μπορείτε να μοιραστείτε — αντιγράψετε και αναδιανέμετε το υλικό με κάθε μέσο και τρόπο **Υπό τους ακόλουθους όρους:**

- **Αναφορά Δημιουργού** — Θα πρέπει να καταχωρίσετε [αναφορά στο δημιουργό](#), με σύνδεσμο της άδειας, και [με αναφορά αν έχουν γίνει αλλαγές](#). Μπορείτε να το κάνετε αυτό με οποιονδήποτε εύλογο τρόπο, αλλά όχι με τρόπο που να υπονοεί ότι ο δημιουργός αποδέχεται το έργο σας ή τη χρήση που εσείς κάνετε.
 - **Μη Εμπορική Χρήση** — Δε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το υλικό για [εμπορικούς σκοπούς](#).
- **Μη παραγόμενα** — Αν [αναμείξετε, τροποποιήσετε, ή δημιουργήσετε πάνω](#) στο υλικό, δε μπορείτε να διανείμετε το τροποποιημένο υλικό.

Εισαγωγή

Σκοπός: οποιοδήποτε ερέθισμα τέχνης να οδηγεί
στη δημιουργική έκφραση, στην καλλιέργεια της φαντασίας,
την αυτοέκφραση και την ενσυναίσθηση
και **με στόχο** να δοθούν οι ευκαιρίες για την καλλιέργεια
ενός ευτυχισμένου ανθρώπου και πολίτη
που διαθέτει δημιουργικότητα και φαντασία
για να δημιουργεί (να αλλάζει και να μεταμορφώνει)
τον εαυτό του και τον κόσμο μέσα στον οποίο ζει.

«... είναι ανάγκη να αποχτήσει η **φαντασία** τη θέση της στην εκπαίδευση· σ' όσους έχουν εμπιστοσύνη στη δημιουργικότητα των παιδιών· σ' όσους ξέρουν την απελευθερωτική δύναμη που μπορεί να έχει ο λόγος. Το “Όλες οι χρήσεις του λόγου για όλους” μου φαίνεται ένα καλό σύνθημα, που ηχεί όμορφα και δημοκρατικά. Όχι για να γίνουν όλοι καλλιτέχνες, αλλά για να μην είναι κανένας δούλος» (Ροντάρι, 1985: 15).

Ροντάρι, Τζ. (1985). *Γραμματική της Φαντασίας*/μετ. Μ. Βερτσώνη-Κόκολη, Λ. Αγγουρίδου-Στρίντζη. Αθήνα: Τεκμήριο.

Βήμα-βήμα

Ένα πρόγραμμα (φιλιαναγνωσίας & μουσειακής εκπαίδευσης)

- **Α΄ Φάση:** Δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος/πριν την επίσκεψη
- **Β΄ & Γ΄ Φάση:** η κυρίως «διδασκαλία»/επεκτατικές δραστηριότητες/κατά τη διάρκεια της επίσκεψης
- **Δ΄ Φάση:** Αξιολόγηση του προγράμματος/μετά την επίσκεψη

Βιωματική προσέγγιση:

- Γλωσσικά παιχνίδια (δημιουργία φανταστικών ιστοριών-δημιουργική γραφή με διάφορες τεχνικές, ακροστιχίδες, σουρεαλιστικά παιχνίδια κλπ)
- Θεατρικά παιχνίδια, παιχνίδια ρόλων, δραματοποιήσεις.
- Εικαστικές δημιουργίες και εξοικείωση με διάφορες τεχνικές ζωγραφικής
- Μουσικοκινητικά παιχνίδια
- Διαθεματικές προεκτάσεις:

Μυθοπλασία-πλαισίωση:

η μυθοπλασία-πλαισίωση προσφέρει το στοιχείο της έκπληξης στη διαδικασία του παιχνιδιού

- Δική μας μυθοπλασία
- Ένας ήρωας/οι ήρωες ενός λογοτεχνικού βιβλίου/παραμυθιού

“Μουσεία ΗΧιονάτη και οι 7...τέχνες

Γιατί οι Τέχνες στην εκπαίδευση;

- Καλλιέργεια της δημιουργικότητας και της φαντασίας
- Αισθητική απόλαυση και τέρψη: κίνητρα για μάθηση
- Προσωπική ανάπτυξη: συναισθηματική και ψυχολογική έκφραση
- Γλώσσα και τέχνες: μέρος της κουλτούρας ενός λαού (Διαπολιτισμική εκπαίδευση)
- Ο εσωτερικευμένος λόγος των Τεχνών: εξωτερικεύεται μέσω της γλώσσας

«λεκτικοποίηση εικαστικών έργων ή τη γλαφυρή απεικόνιση μουσικών οργάνων [...] Ηλέξη συμμαχεί άλλοτε με τον ήχο και άλλοτε με το χρώμα, η εικόνα και ο λόγος αλληλοδιαπλέκονται, η ρηματική διατύπωση, η μουσική φράση και η εικαστική αναπαράσταση βρίσκονται σε διαρκή ανταπόκριση, ερμηνεύουν και υποστηρίζουν η μία την άλλη» (Καλογήρου, 2001).

Στόχα

Γνωστικοί

- Να αναπτύξουν επικοινωνιακές και γλωσσικές δεξιότητες
- Να γνωρίσουν έργα τέχνης (λογοτεχνικά, εικαστικά κ.α.) και να εκπαιδευτούν σε μια κριτική «ανάγνωση» ενός έργου τέχνης

Ψυχοκινητικά-Συναισθηματικά

- Να αναπτύξουν θετικά συναισθήματα και συνειρμούς για το βιβλίο μέσα από μία ευχάριστη και δημιουργική προσέγγιση
- Να καλλιεργήσουν τη δημιουργική και κριτική σκέψη
- Να αναπτύξουν την ενσυναίσθηση
- Να μάθουν να δουλεύουν ομαδοσυνεργατικά
- Να απολαμβάνουν αισθητικά έργα τέχνης και να εκφράζονται μέσα από την παραγωγή δημιουργικών έργων (παραγωγή κειμένων, εικαστικών, θεατρικής έκφρασης κ.α.)

Βήμα-βήμα, φάση-φάση

- **Α΄ Φάση:** Δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος
- **Β΄ & Γ΄ Φάση:** η κυρίως «διδασκαλία»/επεκτατικές δραστηριότητες
- **Δ΄ Φάση:** Αξιολόγηση του προγράμματος

Α΄ φάση

Στην
κεντρική
αίθουσα του
Μουσείου)

3^η τέχνη:
Γλυπτική

Κίτρινη αίθουσα
σαν τον ήλιο

Δ΄ φάση

Λίγο πριν την
έξοδο

αίθουσα
εκδηλώσεων

κατάστημα
αναμνηστικών

αξιολόγηση

Β΄ φάση

1^η τέχνη: Λογοτεχνία
Λευκή αίθουσα σαν χιόνι

4^η τέχνη: Αρχιτεκτονική
Γράσινη αίθουσα σαν τα
φύλλα

Γ΄ φάση

5^η -6^η-7^η τέχνες:
Θέατρο-Μουσική-
Κινηματογράφος
Η αίθουσα στις
αποχρώσεις του μπλε
σαν τη θάλασσα

2^η τέχνη: Ζωγραφική
Κόκκινη αίθουσα σαν
μήλο

ΑΨΦΑΨΗ

Το διδακτικό σενάριο περιγραφή

- **ΑΦΑΣΗ** (δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος):

Στην κεντρική αίθουσα του Μουσείου

- Θρανία: Καθρέφτης-σημείωμα σε σχήμα μήλου:

«Καλωσορίσατε στο μουσείο μας: Η Χιονάτη και οι 7 τέχνες».

- Ο εκπαιδευτικός καρτελάκι «Ξεναγός Γκριμ»: οδηγός στο μουσείο.

- Καταιγισμός ιδεών: με αφορμή τον τίτλο –διακειμενικές αναφορές (τι είναι ένα μουσείο, άλλα παραμύθια των Γκριμ) –ΣΣ: ανάλογα με τις απαντήσεις, κάνουμε ένα μικρό project με άλλα παραμύθια των Γκριμ/δείχνουμε χώρους μουσείων –μουσεία του κόσμου και της περιοχής μας κλπ

- Οι μαθητές δημιουργούν το δικό τους καρτελάκι με παρατσούκλι και ένα συνθηματικό σιχάκι που να ξεκινά **«καθρέφτη, καθρεφτάκι...»**

- Κάθε αίθουσα έχει και ένα χρώμα μαζί με μία παρομοίωση.

- Ρόλος καθρέφτη: μεγεθυντικός φακός: θα καθρεφτίζει και θα ζουμάρει τα «εκθέματα» της κάθε αίθουσας.

Ξετρυπώνοντας...τα μουσεία

- <https://www.youtube.com/watch?v=s75Ioxprq-vQ> Η ιστορία του μουσείου
- <https://www.youtube.com/watch?v=bRmOvlgGMiE> Τι είναι μουσείο (νηπιαγωγείο Καλαμαριάς)
- <https://www.youtube.com/watch?v=yx412hMBphs> «Μες το μουσείο» Λιλιπούπολη
- Elniplex παιδικά βιβλία και μουσεία
<https://www.elniplex.com/tag/%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%AF%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%B1/>

Στην είσοδο του μουσείου:

- Πορτμαντό:
 - Γκαρνταρόπα/ τσάντα
- Γράφω μια **ωδή** σε ένα παλτό ή σε μια τσάντα
 - Ω παλτό! Τα παιδιά βρίσκουν επίθετα (έχω μια τσάντα ή στις τσέπες επίθετα να διαλέγουν στην τύχη και να βρίσκουν τα αντίθετα ή παρόμοια (ή τα υποκοριστικά-μεγεθυντικά) και να τα προσθέτουν στην ωδή)
- Διάλογος χιουμοριστικός: υπάλληλος που ζητάει και τα παπούτσια (παίζω την κολοκυθιά στον διάλογο)
 - Δώστε τα παπούτσια (κάθε παιδί είναι ένα αντικείμενο που φοράμε-κρατάμε) *Και γιατί να δώσω τα παπούτσια; Και τι να δώσεις; Να σας δώσω την τσάντα*
- Οι **αριθμοί** πάνω στα πράγματα που δόθηκαν για φύλαξη
- Ποίημα του Ροντάρι: Ένα και εφτά
 - *Δημιουργώ τραγούδι για τους αριθμούς (βλέπε παιδικά τραγούδια), το επενδύω με μουσική και το χορεύω*

άνοιγμα της πόρτας του μουσείου-πινακίδα:

Η πόρτα θα είναι ανοιχτή,

όταν το «άσπρο» χάρτινο μήλο θα βρεθεί

ψάχνουν να βρουν το
βιβλίο που είναι
κρυμμένο στην αίθουσα

Β ΦΑΣΗ

1^η τέχνη: Λογοτεχνία/Λευκή αίθουσα σαν χιόνι

- Ο/η «Ξεναγός Γκριμ» διαβάζει μεγαλόφωνα το παραμύθι (ή το αφηγείται) για τη Χιονάτη και ακολουθούν διάφορες δραστηριότητες:
 - Συζήτηση-παιχνίδι (καρτέλες διαφωνώ-συμφωνώ/αφήγηση και άρση της κατάλληλης καρτέλας) **(Τεχνική τα παραμύθια από την ανάποδη-Ροντάρι: Γραμματική της Φαντασίας)**
- Τα παλιά παιχνίδια του Τζάνι Ροντάρι
 - Αναδιήγηση: «Ξαναχτίζω» την ιστορία του παραμυθιού μέσα από την τεχνική του Ροντάρι «Παλιά Παιχνίδια» **(Πιος ήταν; Πού βρισκόταν; Τι έκανε; Τι είπε; Τι είπε ο κόσμος; Τι έγινε στο τέλος;)** (για τη Χιονάτη, την κακή μητριά, τους νάνους, τον πρίγκιπα κ.ά.)
 - **Χτίζω ιστορίες μέσα στην ιστορία:** Πχ. Πιος ήταν: *Η Χιονάτη, τι φορούσε, τι έτρωγε, πιασ είχε φίλους (χτίζω παράλληλες ιστορίες μέσα στο παραμύθι-χαρτόκουτα που γίνονται μακέτες-ξεχωριστές ιστορίες)*
- Τα συναισθήματα (Ρόλος στον τοίχο με εμποτίσις ή χρώματα: τι συμβολίζει κάθε χρώμα)

Μετάβαση μέσα από τη μαγική φράση: «Καθρέφτη, καθρεφτάκι...»

Πηγή: Διαδίκτυο

2^η τέχνη: Ζωγραφική/Κόκκινη αίθουσα σαν μήλο

- Συνομιλία με έργα τέχνης (Τα μήλα του Γύζη και μια «πειραγμένη» Mona Lisa, Leonardo da Vinci/βίντεο Μάτι και Ντάντα
<https://www.youtube.com/watch?v=ZDdicdVQi0o>

<https://youtu.be/bBkCE7UBimQ> (Ιστορίες για τη Λίζα-Ίδρ. Σταύρος Νάρχος)

(ρουτίνες σκέψης-see, think, wonder-και τον καθρέφτη-ζουμ ως εργαλείο)

- Φτιάχνωνέες ιστορίες ή συνδέω την ιστορία της Χιονάτης με αυτές
- Έργο τέχνης στον μαγνητικό πίνακα (φιγούρες, κατασκευή έργου τέχνης, συζήτηση)
- Φτιάχνω την ιστορία του δικού μου έργου τέχνης

Μετάβαση μέσα από τη μαγική φράση:

«Καθρέφτη, καθρεφτάκι...»

Πηγή: Διαδίκτυο

Δρ. Άννα Αφεντουλίδου

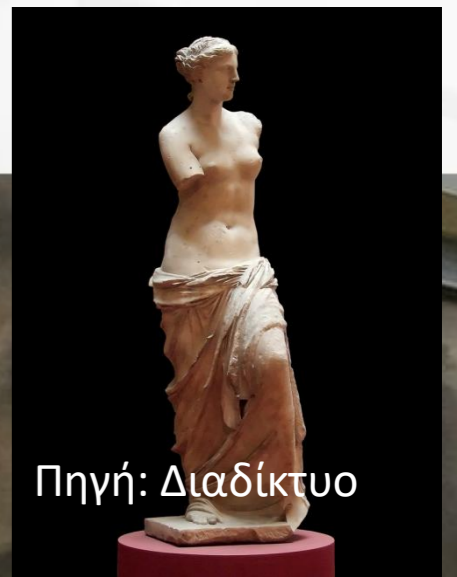

Πηγή: Διαδίκτυο

3^η τέχνη: Γλυπτική/Κίτρινη αίθουσα σαν τον ήλιο

- **Η Αφροδίτη της Μήλου** (αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυα συζήτηση για το έργο και το μουσείο που φυλάσσεται)
 - Θεατρικό παιχνίδι: Οι μαθητές αναπαριστούν το άγαλμα της Αφροδίτης και δείχνουν, αφού φανταστούν, τι κρατάει στο χέρι που δε βρέθηκε. Ο Ξεναγός Γκριμ ζωντανεύει τα αγάλματα και αυτά αποκαλύπτουν τι είναι αυτό που κρατούν (με επιπλέον ερωτήσεις δημιουργούν μια ιστορία με αφορμή 'το φρούτο που κρατούν')
 - Το μήλο της Χιονάτης και η Αφροδίτη: «κι αν κρατούσε η Αφροδίτη ένα μήλο...». Με την τεχνική «Τι θα συνέβαινε αν...» του Τζ. Ροντάρι... «Τι θα συνέβαινε αν η Αφροδίτη της Μήλου είχε κλέψει το μήλο της Χιονάτης...». Σε κύκλο δίνουν απαντήσεις και φτιάχνουν μια ιστορία «Τι θα συνέβαινε αν η Αφροδίτη της Μήλου κρατούσε...ένα λεμόνι»
- **Η Χιονάτη μαζί με την Αφροδίτη μαγειρεύουν τα μήλα**
 - Αναζήτηση συνταγών με μήλα (Αιμίλιος το Μήλο-Φρουτοπία: συνέντευξη)
 - Εταιμασία παιχνίδι memory (ζευγάρια καρτελών: φρούτο και συνταγή που το περιέχει)

Μετάβαση μέσα από τη μαγική φράση: «Καθρέφτη, καθρεφτάκι...»

Πηγή: Διαδίκτυο

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Μ' ΕΝΑ ΜΗΛΟ, ΤΟΝ ΑΙΜΙΛΙΟ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Αγαπητέ Αιμίλιε, πες μας κάτι για τον εαυτό σου.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ: Ο εαυτός μου είναι εξαιρετικός. Κι εγώ επίσης. Φτάνει να σου πω ότι κατάγομαι από το μήλο που είχε πέσει στο κεφάλι του Νεύτωνα...

ΔΗΜ.: Πραγματικά είσαι πολύ σπουδαίο μήλο. Για τους ανθρώπους τι γνώμη έχεις;

ΑΙΜ.: Δεν τους χωνεύω καθόλου.

ΔΗΜ.: Γιατί δεν τους χωνεύεις καθόλου, Αιμίλιε;

ΑΙΜ.: Επειδή τρώνε τα μήλα και τα χωνεύουν!

ΔΗΜ.: Νομίζεις ότι όλα τα μήλα έχουν την ίδια γνώμη για τους ανθρώπους;

ΑΙΜ.: Ασφαλώς! Όλα τα μήλα και τα κορόμηλα ξέρουν ότι οι άνθρωποι δαγκώνουν. Τι νομίζεις, ότι δε σας έχουμε πάρει χαμπάρι;

ΔΗΜ.: Τι άλλο σκέφτονται τα μήλα για τους ανθρώπους;

ΑΙΜ.: Ότι οι άνθρωποι δεν έχουν κουκούτσι μυαλό! Ενώ εμείς τα μήλα έχουμε πολλά κουκούτσια!

ΔΗΜ.: Για μένα τι γνώμη έχεις;

ΑΙΜ.: Εσένα άρχισα να σε συμπαθώ από τότε που έγραψες τα μηλογοτεχνήματα. Σου μιλάω τη μηλαλήθεια. Συνέχισε να γράφεις μηλογοτεχνήματα και ή θα γίνεις διάσημος ή θα σου καθίσει κανένα μήλο στο λαιμό!

ΔΗΜ.: Αρκετά κράτησε αυτή η βαρυ-ασήμαντη συνέντευξη. Νομίζω ότι παραμιλήσαμε!

ΑΙΜ.: Καλά λες! Έχω κι εγώ δουλειά. Πρέπει να πάω στον όμιλο των μήλων με τη γυναίκα μου τη Λουντμίλα. Γεια σου!

Ευγένιος Τριβιζάς

Παλιά βιβλία Δημοτικού, Β' τάξη,
τεύχος Γ'

http://users.sch.gr/vaskitsios/katsba/dim/biblia/index.htm?fbclid=IwAR2KNrFjVPCmf0AqMPEkDu-sETk1w8CJNS6fAoE_xYkMv8rjYqIVz3osz4k#3

4^η τέχνη: Αρχιτεκτονική/Γράεινη αίθουσα σαν τα φύλλα

- Ο Πύργος της Πίζας (στον προτζέκτορα)
 - Απορίες: γιατί γέρνει; Ανάγνωση «Ο Πύργος που γέρνει», Τζ Ροντάρι στη ΠΙ:
«Οι αρχιτέκτονες του παρελθόντος δεν ήταν πολύ δυνατά στην ορθογραφία κι έχτισαν έναν πύργο που κρατούσε ισοροπία πάνω σ' ένα μόνο ρ»
(άσκηση παρατήρησης: τι λείπει ανάμεσα στη σωστά και τη λάθος γραμμένη λέξη;)
- Παιχνίδια με λέξεις: (παίζουμε με την ορθογραφία των λέξεων)
 - Αλλάζουμε ένα γράμμα (όχι ορθογραφία) στις λέξεις και φτιάχνουμε ιστορίες γιατί έγιναν έτσι:
Πχ. Με αφορμή λέξεις λάθος γραμμένες ορθογραφικά φτιάχνουμε ιστορίες ή παίζουμε με τα ονόματά τους: Άννα..κι αν ήταν Άνα;;; (τι συνέβη;)
- Φτιάχνουμε σύνθετες λέξεις (υπαρκτές και ανύπαρκτες): με το χιόνι (Χιονάτη, χιονοπόλεμος κ.ά.)
- Υποκοριστικά και μεγεθυντικά: φτιάχνουμε μια συνταγή (την ίδια): με υποκοριστικά και με μεγεθυντικά
Μετάβαση μέσα από τη μαγική φράση: «Καθρέφτη, καθρεφτάκι...»

Μύτες γίνονται μυτάρες
και τα αυτιά γίναν αυτάρες.
Να μαλλούρες και γυαλάκια,
στοματάρες και μουστάκια (Ρένα Καρθαίου)

Γ' ΦΑΣΗ

Δρ. Άννα Αφεντουλίδου

5^η -6^η-7^η τέχνες: Θέατρο-Μουσική-Κινηματογράφος Η αίθουσα στις αποχρώσεις του μπλε σαν τη θάλασσα

(La sala di sfumature di blu come il mare)

- Ο καθρέφτης ως αλλαγή οπτικής. Οι τρεις τελευταίες αίθουσες συγκοινωνούν και επικοινωνούν μεταξύ τους.
- Κι αν το τέλος δεν είναι αυτό που έγραψε ο Γκριμ, Και αν δεν ήταν ο πρίγκιπας και το φιλί; Θα σωζόταν η Χιονάτη; Γινόμαστε αληθμιστές και βρίσκουμε άλλο αντίδοτο στο δηλητηριασμένο μήλο που έφαγε η Χιονάτη; Τα παιδιά δίνουν ιδέες για άλλο «αντίδοτο».
(το ζωγραφίζουμε ή το κατασκευάζουμε)

- Ετοιμάζουμε παράσταση επί τόπου.
παίζω το δικό μου τέλος
(ή και τη δική μου εκδοχή παραμυθιού) συνδυάζον
τις τρεις τέχνες και διαδραστικά με το «καινό»
/τεχνική tableau vivant (Γαγωμένη εικόνα)

Πηγή: Διαδίκτυο

Δ'ΦΦΑΣΗ

Λίγο πριν την έξοδο από το Μουσείο αίθουσα εκδηλώσεων/κατάστημα αναμνηστικών/αξιολόγηση

Αξιολόγηση των μαθητών/τριών:

- Το κατάστημα δώρων και αναμνηστικών του Μουσείου. ετοιμάζουμε **επιτραπέζια παιχνίδια, σελιδοδείκτες, γραμματόσημα**, κλπ (σε ομάδες ή ατομικά) εμπνευσμένα από τις θεματικές που προσεγγίσαμε
- Δημιουργούμε Λίμερικ (κατά τις μπουρδολογίες του Ληρ, τις μουσειολογίες του Χ Νηπιαγωγείου και το Ψ Δημοτικού σχολείου)

Αξιολόγηση του διδακτικού σεναρίου:

- Αξιολόγηση: Οι μαθητές συμπληρώνουν με ένα εμποτισμό/χρώμα ή με κείμενο ή με ζωγραφιά πώς τους φάνηκε το μουσείο (στο βιβλίο Εντυπώσεων)

Δρ. Άννα Αφεντουλίδου

Πηγή: Διαδίκτυο

Πηγή: Διαδίκτυο

Πηγή: Διαδίκτυο

Λίμερικ είναι μικρά άλογα ποιηματάκια, ρυθμικά και χιουμοριστικά που αποτελούνται από 5 στίχους και ομοιοκαταληξία. Αναγνωρίστηκαν ως δόκιμο ποιητικό είδος το 1846, με το έργο του Εδουάρδου Λιρ: «Το βιβλίο των ανοησιών», «The book of nonsense». Στην Ελλάδα είναι γνωστά τα λίμερικ που έγραψε ο Σεφέρης.

Πρώτα από όλα: Καταιγισμός...με ρίμες: Ξάνθη, άνθη, Χιονάτη, χάρτη κ.ά)

Η τεχνική λοιπόν από τον Ροντάρι (εκδ. Τεκμήριο, 1985:σ.60-63) με παραλλαγές:

- 1. Ο πρωταγωνιστής (**Ο Νίκος από την Ξάνθη**)
- 2. Το κατηγορήμα (**περπατούσε και μάζευε άνθη**)
- 3. Στον τρίτο και τέταρτο παρακολουθούμε την πραγματοποίηση του κατηγορήματος (**είδε στο μουσείο τη Χιονάτη, χώθηκαν μαζί σε ένα χάρτη**)
- Και 4. Η αντίδραση των παρευρισκόμενων (**και του είπανε: πολύ διασκεδάσαμε εδώ μ' εσένα και καλά περάσαμε**)
- και 5. Τελικό επίθετο (**όμορφε νέε από την Ξάνθη**)

«Ο υιός του
ανθρώπου»,
Ρενέ Μαγκρίτ
(1969)

Και μετά και
μετά;

Κύλησε το
μήλο και
έφτασε στην
«**Αμάλια**» την
αγκαλιά...

Υ.Γ. του Βέλγου ζωγράφου

«Το μήλο κρύβει εν μέρει το πρόσωπο. Ένα αυτονόητο αντικείμενο (το μήλο) κρύβει το εμφανές (αλλά άγνωστο) πρόσωπο. Αυτό είναι κάτι που συμβαίνει συνέχεια. Καθετί που βλέπουμε κρύβει κάτι άλλο και πάντα θέλουμε να δούμε τι κρύβεται κάτω από αυτό που βλέπουμε. Υπάρχει ένα ενδιαφέρον σε αυτό, το οποίο είναι κρυμμένο και δεν μας αφήνει να το δούμε αυτό που είναι ορατό. Αυτό το ενδιαφέρον μπορεί να πάρει τη μορφή ενός ήσυχου έντονου αισθήματος, ένα είδος σύγκρουσης μέσα μας, θα μπορούσε να πει κανείς, ανάμεσα σε αυτό που βλέπουμε και σε αυτό που κρύβεται πίσω από αυτό που βλέπουμε.»

**«“Αμάλια” : ένα μήλο που κυλά
καταλήγει στις λαϊκές την αγκαλιά»**

Στόχος της συνταγής: να είναι θρεπτική και απολαυστική (Αισθητική απόλαυση, καλλιέργεια της δημιουργικότητας και της φαντασίας, προώθηση φιλιαναγνωσίας κ.ά
[ενεργός και ευτυχισμένος πολίτης-ψυχική υγεία: συναισθηματική ευεξία]

ΜΕΤΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ

...

συνταγή

Βιωματικά
Διαθεματικά
Διακαλλιτεχνικά

Βιβλία:

- Παπαθεοδούλου, Α. (2019). *Αμάλια* (εικον.Ντ. Σταματιάδη). Αθήνα: Ίκαρος.

"Η μικρή ηρωίδα τρυπώνει στην πολύβουη λαϊκή αγορά, εκεί που η φωνή ενός μικρού παιδιού είναι πιθανό να μην ακουστεί καθόλου. Ωστόσο, θα συμβεί κάτι τελείως διαφορετικό.

Καμιά φορά, αρκεί να πιστέψεις στην ομορφιά που κρύβουν όλα αυτά που εσύ έχεις να πεις. Και τότε η φωνή σου, με έναν τρόπο μαγικό, όχι μόνο θα ακουστεί, αλλά χωρίς κανείς να το καταλάβει, θα παρασύρει κι άλλους να κάνουν ένα μικρό βήμα, προς κάτι δικό τους, πιο όμορφο"

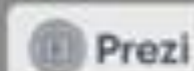
"Μέσα στις πολλές φωνές εμπιστεύσου την ομορφιά της δικής σου...και κάτι μαγικό θα συμβεί" (οπισθόφυλλο)

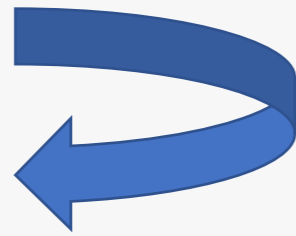
<https://ikarosbooks.gr/892-amalia.html>

Τα υλικά μου

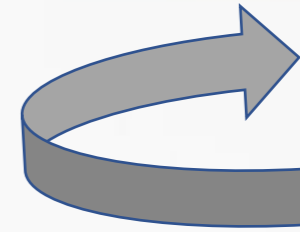
Λέξεις κλειδιά: ευγένεια, η φωνή μου στον κόσμο, μουσική, ποίηση, μικρή αλλαγή-μεγάλη μεταμόρφωση

Λέξεις-κλειδαρότρυπες: διαθεματικά, διακαλλιτεχνικά, βιωματικά, ολιστικά

Αποσύνθεση- σύνθεση

Ποιος/α
ήταν;

Πού βρισκόταν;

Τι έκανε;

Και μετά; Και
μετά;

Παλιά παιχνίδια, Τζάνι Ροντάρι (Γραμματική της
Φαντασίας)

ΤΖΑ!

Τι είπε ο
κόσμος;

Τι είπε;

Τι έγινε
στο τέλος;

**Παρατήρηση επιλεγμένων εικόνων
(καλυμμένο το κείμενο, όπου υπάρχει)**

**Ποιος/α
ήταν;**

Οπτικός γραμματισμός:

ποια ήταν; (όραση:
παρατηρούμε τις εικόνες)

τι ξέρουμε; μόνο τον τίτλο Αμάλια/
παρατηρούμε τις εικόνες και στήνουμε την
ιστορία μας

- Να της δώσουμε μία **ταυτότητα** (ή να τη φτιάξουμε σαν μία πραγματική;); Συμπληρώνουμε τα στοιχεία της (όνομα, επίθετο, ύψος, τόπος καταγωγής)
- Όμως τι άλλο θα θέλαμε να μάθουμε για το άτομο αυτό; Π.χ. τι τρώει ποιο είναι το αγαπημένο της **φαγητό, γλυκό, φρούτο, λαχανικό**... μμμ μήπως να δούμε και να φτιάξουμε τη λίστα για τα ψώνια που της έδωσε η μαμά της; Τι φαγητό να κάνει άραγε και τι γλυκό με βάση τα υλικά; (φτιάχνουμε λίστες με τα υλικά που χρειάζονται για μια συνταγή ή διαβάζουμε λίστες και μαντεύουμε τι φαγητό θα μαγειρέψει ή τι θέλει να αγοράσει γενικά) (Παιχνίδι ρόλων: πώς θα τα ζητήσω αυτά που επιθυμώ σε ένα κατάστημα;)
- Φτιάχνουμε την **γκαρνταρόπα** της ηρωίδας μας; Τι της αρέσει να φοράει; Τι χρώμα; (χαρτοκοπτική ή μπουγάδα στην τάξη). Παιχνίδι: ένας/μία μαθητής/τρια περιγράφει μια ενδυμασία (ρούχα, χρώματα, αξεσουάρ κ.ά.) και οι υπόλοιποι/ες ζωγραφίζουν αυτό που ακούνε ή στον πίνακα
- Αν θέλαμε να την αλλάξουμε: πώς θα ήταν αν της **αλλάζαμε στόμα, μύτη, μαλλιά**; (Κατασκευάζω πολλές μύτες, μαλλιά, μάτια και φτιάχνω πολλές εκδοχές της Αμάλια;). Περιγραφή προσώπων και χαρακτηριστικών. Διαφορετικότητα.
- Να παίξουμε με το **όνόμά** της; Να ανακατέψω τα γράμματα του ονόματός της; τι βγαίνει; Μήπως Μαλιάια; Ή Λιαμάλα; (Μήπως να κάνουμε ένα άλμπουμ ονομάτων-ηρωίδων; Τι ονόματα έχουν οι ηρωίδες των βιβλίων; Τα συγκεντρώνω και παίζω με αυτά-φτιάχνω το οικογενειακό τους άλμπουμ; από ποιον/α πήραν το όνομά αυτό; τι να σημαίνει το όνομα) Τα συγκεντρώνω και παίζω με αυτά-φτιάχνω το οικογενειακό τους άλμπουμ; (από ποιον/α πήραν το όνομά αυτό; τι να σημαίνει το όνομα)//Εβραϊκά ονόματα, ονόματα ινδιάνων

Διαλέγω και φτιάχνω πρόσωπα-σαν του Πικάσο

Η ταυτότητα της ηρωίδας

Πηγή: Διαδίκτυο

Πηγή: Διαδίκτυο

Πηγή: Διαδίκτυο

**Πού
βρισκόταν;**

Πού βρισκόταν;

- Πού βρισκόταν; Πού ήταν πριν και πού πήγε μετά; Κάνουμε έναν χάρτη... που δείχνει τα σημεία που βρισκόταν η Αμάλια και την ώρα και πώς βρέθηκε εκεί (πήρε ταξί, πήγε με τα πόδια;). Σκεφτείτε σαν μια ταινία που κάνει φλας μπακ και διαβάζουμε: «3 ώρες πριν»... Άραγε τι έκανε πριν; Τι θα κάνει μετά;

• (δραματοποίηση)

Στο παζάρι!

- Στο παζάρι ποιας πόλης;
- Τι πουλάει ένα παζάρι;
- Κάνουμε μία κάτοψη του παζαριού; πώς είναι οι πάγκοι κατανεμημένοι;
(Ακόμα: καταστήματα, επαγγέλματα - διδασκαλία ξένης/δεύτερης γλώσσας)
- Αν τα φρούτα και τα λαχανικά ζωντάνευαν και μιλούσαν...τι θα έλεγαν; **Φρουτοπία**

Τα φρούτα και τα λαχανικά στη νοηματική

Αν η Αμάλια είναι κωφή;

[http://
prosvasimo.iep.edu.gr/
el/online-lexiko-ennoiwn](http://prosvasimo.iep.edu.gr/el/online-lexiko-ennoiwn)

Ποίημα Ροντάρι

Ροντάρι, Τζ. (1986). Φλυαρίες
ανάμεσα σε γη και ουρανό. Αθήνα:
Τεκμήριο

"Οι μυρωδιές των επαγγελματιών"

οι αισθήσεις στο παζάρι:

- οι ήχοι
- οι μυρωδιές
- η αφή
- οι γεύσεις

Το επάγγελμα των ονείρων της Αμάλια...και το δικό μου: τι θα ήθελε να γίνει; τι θα ήθελα εγώ; ποιο είναι; πώς μυρίζει; τι αίσθηση έχει; κ.α.

(παρομοιώσεις)

Δραστηριότητες με βιβλίο: Παπαθεοδούλου, Α.

Όταν μεγαλώσω μπορώ να γίνω. Αθήνα:
Ίκακρος.

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=PVGX8Mo0avM)

[v=PVGX8Mo0avM](https://www.youtube.com/watch?v=PVGX8Mo0avM)

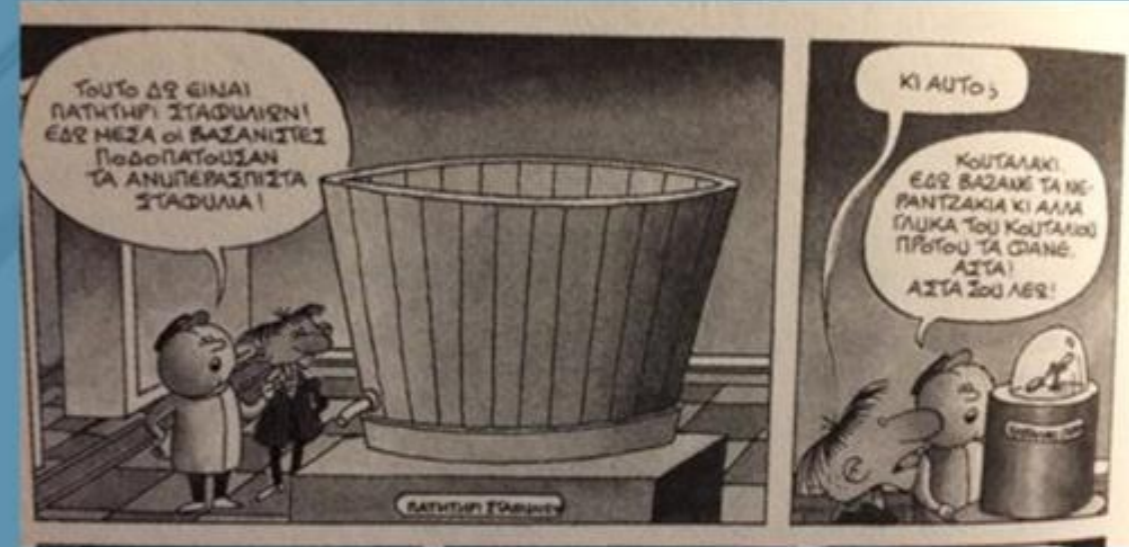
Οι μυρωδιές των επαγγελματιών

Ο μπακάλης μυρίζει ελιά.
Αλεύρι ο φούρναρης και μαγιά.
Ο αγρότης μυρίζει χώμα νωπό,
ο λουστραδόρος βερνίκι, ο γλύπτης πηλό.

Η λευκή του γιατρού φορεσιά
δίνει γλυκιά, φιλική μυρωδιά.
Κι ο τεμπέλης; Τι παράξενο αυτό!
Δε μυρίζει καθόλου, μα βρομάει θαρρώ.

Φρουτοπία

Φρουτοπία (κείμενα Ευγ. Τριβιζάς, στίχια Ν. Μαρουλάκης) αρ. 4
(Τα σκληρά καρύδια), ΑΣΕ, Θεσσαλονίκη 31991

Η προσωρινή φυλακή: το δίχτυ/
σακούλα όπου βάζουμε τα φρούτα/
λαχανικά για να τα κουβαλήσουμε

Φρουτοπία (κείμενα Ευγ. Τριβιζάς, στίσσα Ν. Μαρουλάκης) αρ. 4
(Τα σκληρά καρύδια), ΑΣΕ, Θεσσαλονίκη 31991

Η Αμάλια στο μουσείο: τι είδε Έργα τέχνης και εδώδιμα

Μποτερό
Νεκρή φύση με καρπούζι

Πηγή: Διαδίκτυο

Καραβάτζιο
Αγόρι με καλάθι
με φρούτα

Πηγή: Διαδίκτυο

φώτοσοπ

<https://www.flickr.com/photos/turatti/8413306135/in/photostream/>

Πηγή: Διαδίκτυο

Χάρτης παραμυθιού

Πηγή: Διαδίκτυο

Τι έκανε;

Τι έκανε; Τι έκαναν;

**"φουσκαλίτσες"
σκέψης και
λόγου**

Τι έκανε η Αμάλια; Τι έκαναν οι άλλοι/ες; Οι πράξεις.

- Δίνω φωνή στις σκέψεις της Αμάλια/στις σκέψεις των άλλων (ανίχνευση σκέψης: ακουμπώ τον ώμο και λέει τη σκέψη)

Ρήματα: δράση (φουσκαλίτσες όπως στα κόμικς)

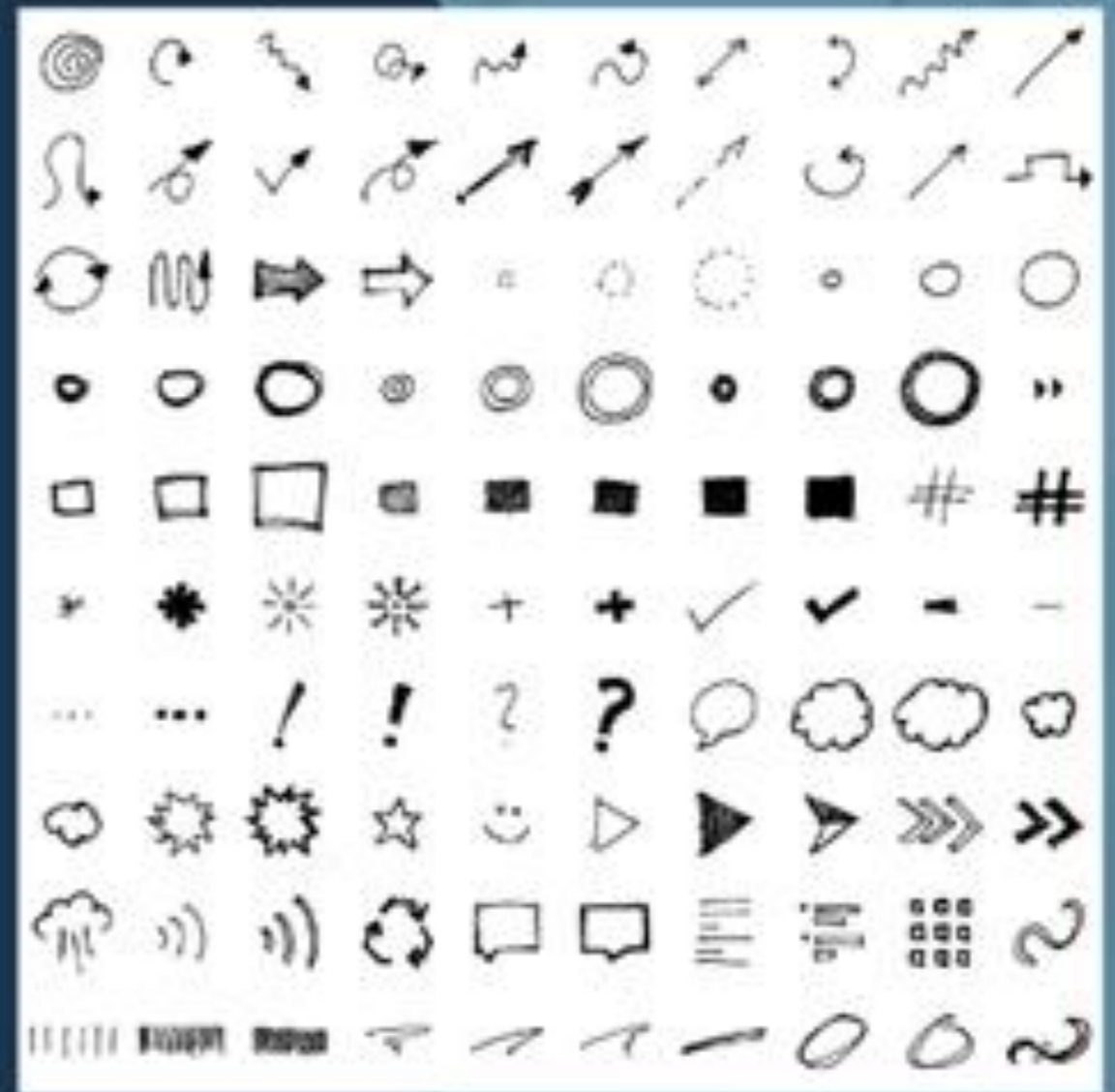
Τι κάνω εγώ; Τι σκέφτομαι παράλληλα;

- Σε ζευγάρια ετοιμάζω μια παντομίμα: ο/η ένας/μία δείχνει με παντομίμα αντίστοιχα πράξη (τι κάνω;) και σκέψη (τι σκέφτομαι;)
- Πάγωμα-ξεπάγωμα της παντομίμας-εικόνας: απαιτητικός σκηνοθέτης

Πηγή: Διαδίκτυο

Πηγή: Διαδίκτυο

Φωναχτή ανάγνωση του βιβλίου/χωρίς επίδειξη των εικόνων

Τι είπε ο
κόσμος;

Τι είπε/έλεγε ο κόσμος;

Μετά τη φωναχτή ανάγνωση του βιβλίου

- Ποιοι ήχοι και λέξεις ακούγονται; Και κυρίως...**ΠΩΣ** τα λένε; (*Μπανάνες, ντομάτες, πάρε πάρε!*)
- Απαιτητικός...πελάτης: ένας πελάτης δεν αρέσκεται στον τρόπο που τα λένε και δίνει ...προσταγές (ε ο πελάτης έχει πάντα δίκιο):
 - πείτε τα θυμωμένα, πείτε τα μεθυσμένα, πείτε τα νυσταγμένα, πείτε τα γρήγορα, πείτε τα αργά...κ.ά. (Επιρρήματα)
- Χορωδία του παζαριού: δημιουργούμε ένα τραγούδι (επενδύουμε μια γνωστή μελωδία) με στίχους που φτιάχνουμε (ροκ μπάντα; ραπ χορωδία; όπερα;). Προσθέτουμε και χειροποίητα μουσικά όργανα
- Εστιάζω στον ήχο: κλείνω τα μάτια και ακούω (αναγνωρίζω τους συμμαθητές μου; ακούω σε ξένες γλώσσες διάφορες ομιλίες: *θυμωμένοι άνθρωποι, χαρούμενοι...αναγνωρίζω τι είναι;*)

- Podcast
- Ηχογραφήσεις σε χώρο παζαριού (σε λαϊκή/σε ψαραγορά/στους δρόμους κ.ά.)

Τι είπε;

Τι είπε η
πρωταγωνίστρια
;

Καλλιγραφώ!

Τι είπε η Αμάλια;
(ή μήπως πώς το είπε;)

Ποίημα με ρίμα ή χωρίς και
με γλυκό τρόπο: τραγουδώντας

- Δημιουργώ ποιήματα (ωδή στην μπανάνα)
- Τα τραγουδώ ή τα απαγγέλω
- Τα γράμματα της αλφαβήτας γίνονται καλλιγραφήματα: τα στολίζω, τα ομορφαίνω (καλλιγραφώ γράμματα άγρια, γράμματα ευγενικά κ.ά)-Πρώτο γράμμα μιας παραγράφου διακοσμητικό (ανθολόγιο παλιό)
- Ανακαλύπτω την Αμάλια (Ροντρίγκεζ): η βασίλισσα του Φάντο

Καλλιγραφώ

Ελληνικά
η ασπιδόχο είναι μια οριστική για ένα καλύτερο αέρα
παραδοσιακές συνταγές
ενδυμασίες και μεγαλύτερα ασπικά κέντρα της πόλης

Αξιόδογος
έχει το πιο καλό γούστο, μ' αρέσει πάντα το καλύτερο

Δημόσιες σχέσεις
Συνταγές φημισμένες ειδικές και πόσιμα χρώματα
εικονική πραγματικότητα
αι μόδες χάνονται, το στέλ παραμένει αιώνιο

γαστρονομία
ο εχθρός του καλού είναι το καλύτερο

σταγμαίος καφές

Πηγή: Διαδίκτυο

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν
Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν
ξ ο π ρ σ ς τ υ φ χ ψ ω

Πηγή: Διαδίκτυο

Το πουλάκι

ΙΚ. ΤΙΚ, ένα μικρό πουλάκι χτύπησε στο τζάμι. Έβλεπε άραγε χάνι ποιά. Μίση όλοι κίθονταν γύρω στο τζάκι. Μά κανένας δεν άκουσε το χτύπημα. Ο πατέρας τους διάβαζε μια ιστορία, κι όλοι πρόσεχαν τα λόγια του.

Ύστερα από λίγα, ξαναχτύπη το πουλάκι. τικ! τικ! «Τοίσο, τοίσο φάνεζε δυνατό, πού να έλεγε:

— Άνοιξε, κυδιά! Δέ θα γιάτωνα. Μά πάραυτα το χάνι!

Η Ρήμη άκουσε το χτύπημα. Άπίστευσε σημάθηκε, και πήρε στο παράθυρο. Δεν είχε τίποτα.

Πηγή: Διαδίκτυο

Και οι καινούριες νότες

Οι γραμματοσειρές του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή... τι ξέρετε εσείς για τη γραμματοσειρά Baskerville? Ξέρετε ότι πήρε το όνομά της από τον John Baskerville (1706-1775);;; (δίνω όνομα στις "γραμματοσειρές μου": η βιαστική μου, η χαρούμενή μου, η κοιμισμένη μου κ.ά.)

http://graficnotes.blogspot.com/2012/04/blog-post_22.html

Πηγή: Διαδίκτυο

Fado για παιδιά: δημιουργούν τραγούδια (στίχοι και μουσική επένδυση) όπου εκφράζουν τους παιδικούς τους ...καημούς!

Φάντος (από το λατινικό *fatum*=μοίρα)

Η γέννηση των φάντος τοποθετείται στα μέσα περίπου του 19ου αιώνα. Μαζί με την αστική συγκρότηση των πόλεων δηλαδή. Η επικρατέστερη θεωρία για την προέλευσή τους ανιχνεύεται στα τραγούδια Αφρικανών σκλάβων, αλλά και σε Πορτογάλους που ταξίδεψαν στη Βραζιλία και, επιστρέφοντας, έφεραν μαζί τους επιρροές από τη βραζιλιάνικη μουσική, τις οποίες ενσωμάτωσαν στη δική τους.

Παρ' όλο που είναι η εξιστόρηση του πόνου, του πάθους, της χαμένης αγάπης, της νοσταλγίας για τους Πορτογάλους ταξιδευτές που έλειπαν χρόνια μακριά από την πατρίδα και τις οικογένειές τους, το φάντο δεν είναι καταθλιπτικό.

 <https://www.kathimerini.gr/culture/183432/i-monterna-psycho-ton-fantos/>

ντο ρε μι φα σολ λα σι;

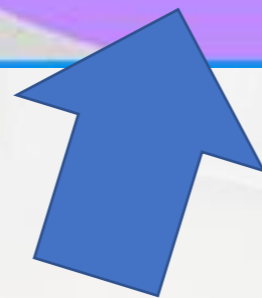
ΟΧΙ!

μπα να να μα λα κή

ή

ντο μα τα ζου με ρή

Prezi

Δημιουργώ τη δική μου «σκάλα»

**ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΥ
ΜΕ ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΕΙΣ**

Τι έγινε
στο τέλος;

Τι έγινε στο τέλος;

Η δύναμη των λέξεων

<https://www.youtube.com/watch?v=Rnt5tYviQ5A>

η δική
μου...ευγενική
φωνή

κορεάτικη
χειρονομία που
λέει σ' αγαπώ

γεμίζω μια **σακούλα** (αυτή των
βασανιστηρίων των φρούτων) με **λέξεις**
χαράς, ευγένειας, ομορφιάς και την
προσφέρω...στον/στην... παίρνω
τηλέφωνο ανθρώπους που αγαπώ και
τους απαγγέλω τα "προϊόντα" της
σακούλας ή τα γράφω σε post it και γεμίζω
το σπίτι!

Γιάννη Βογιατζή «Σ αγαπώ σε όλες τις
γλώσσες». [https://www.youtube.com/
watch?v=UkwNMG6aEkQ](https://www.youtube.com/watch?v=UkwNMG6aEkQ)

τι θέλω να αλλάξω στους/στις μεγάλους/ες;
στους/στις συμμαθητές/τριές μου; Ξεκινώ
όμως πρώτα από τον εαυτό μου: **ΤΙ ΘΑ**
ΑΛΛΑΞΩ;

Γίνομαι **ράφτης/ράφτρια**
υψηλής ...ευγένειας και ετοιμάζω
κοστούμια ευγένειας ντυμένα με ανάλογες
λέξεις (Ο ραφτάκος των λέξεων, Παπαθεοδούλου)

Need hel

Και μετά και μετά;

**Η Αμάλια πάει στο σπίτι
και έρχεται η ώρα για μεσημεριανό.
Εκεί στο τραπέζι της περνά από το
μυαλό**

ένα ερώτημα...ρονταριανό:

**Τι σχέση έχει ένα τραπέζι
με ένα φρούτο;**

Από το
παζάρι της
Αμάλια
στους
καρπούς του
Ροντάρι "Πες
μου τι
χρειάζεται"

GIANNI RODARI
ΠΕΣ ΜΟΥ
ΤΙ
ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ
SILVIA BONANNI

Πριν την ανάγνωση: Τίτλος και εικόνα εξώφυλλου (περικειμενικά στοιχεία): συζήτηση (υποθέσεις για το περιεχόμενο) αλλά και συζήτηση για το: ποιοι δούλεψαν για να γίνει το βιβλίο; (συγγραφέας, εικονογράφος, εκδότης, μεταφραστής, διορθωτής, τυπογράφος)

Κυρίως ανάγνωση: τα δέντρα, το δάσος, το ξύλο, το περιβάλλον, οι κίνδυνοι... το λουλούδι

Μετά την ανάγνωση: Η ιστορία του τραπεζιού;

- Ποιοι κάθονται; Πού κάθεται ο/η καθένας/μία; Έχουν συγκεκριμένη θέση;
- Πότε και για ποια περίπτωση; (είναι πρωινό, μεσημεριανό, δείπνο;)
- Πώς είναι το τραπέζι (υλικό, τραπεζομάντιλο, σερβίτσια κ.ά)
- Τι φαγητά-πιάτα και ποτά υπάρχουν επάνω του;
- Τι κλίμα επικρατεί; (χαράς, λύπης, νευρικότητας; Γιατί;)
- Τι συζήτηση ξεκινά; Πώς καταλήγει;
- Πόση ώρα διαρκεί;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Ξύλινα παιχνίδια (έχεις; Αν ναι ποια; Αν όχι πληκτρολόγησε «ξύλινα παιχνίδια» στο διαδίκτυο και διάλεξε τι θα ήθελες να έχεις και γιατί;
- Τι είδους δέντρα βλέπεις μέσα στο βιβλίο; Τα αναγνωρίζεις; Τι ξέρεις για αυτά; Τι μπορείς να μάθεις;
 - Διάλεξε ένα δέντρο και γράψε την ιστορία του
 - (Το δέντρο που όλο έδινε)
- Σπόροι: τι είδους υπάρχουν; Τι δέντρο δίνει κάθε σπόρος;
- Φρούτα και λαχανικά: ποια είναι τα αγαπημένα σου; Τι δίνουν; Βιταμίνες
- Συνταγές με φρούτα: τάρτα (Γράψε τη συνταγή, υλικά, εκτέλεση και ετοίμασε και τη λίστα για τα ψώνια, πόσα χρήματα θα χρειαστείς;
- Ακροστιχίδα με το λουλούδι που αγαπάς, κατασκευές με το λουλούδι που αγαπάς
- Αρώματα και λουλούδια

Street art

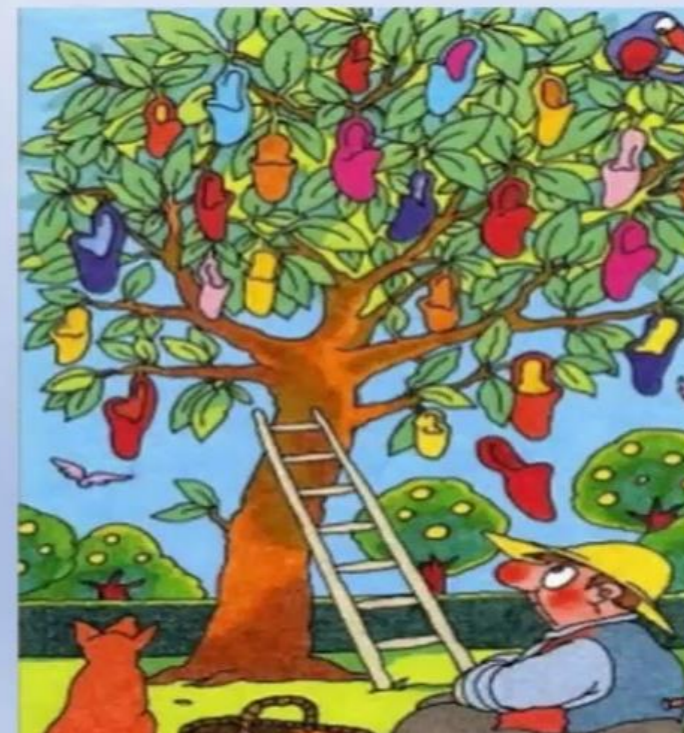

Πηγή εικόνων: Διαδίκτυο

Ροντάρι, Το φυτό που έκανε παντόφλες ή Ένα δέντρο που το έλεγαν Πασλίνο

LA PIANTA DELLE PANTOFOLE

***Και τέλος καλά... όλα καλά...
και από όπi καταλάβαμε... πάντα ένα
φρούτο κάνει τη ζημιά!***

Πηγή εικόνας: Διαδίκτυο

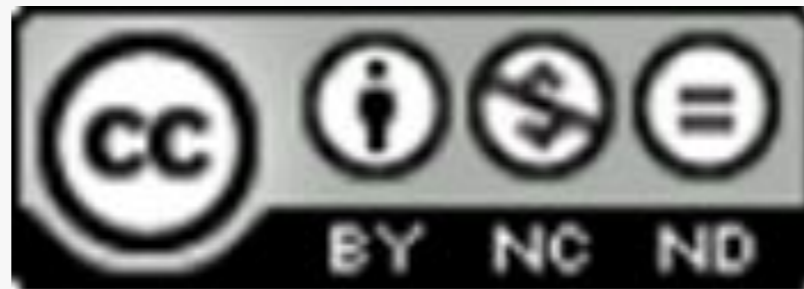
Πέτερ Πάουλ
Ρούμπενς, *Η πτώση
του ανθρώπου*,
1628-1629 Μουσείο
Πράδο Μαδρίτη

Βιβλιογραφία:

- 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Εκπαίδευση και πολιτισμός στον 21ο αιώνα»
Άννα Ν. Αφεντουλίδου, Η Χιονάτη και η 7 τέχνες: μια πρόταση εκμάθησης της ιταλικής γλώσσας μέσα από τη μέθοδο Clil (2021)
<https://www.dropbox.com/s/1ic36hwn46hw7ln/6%CE%BF%20%CE%A3%CF%85%CE%BD%CE%AD%CE%B4%CF%81%CE%B9%CE%BF%20-%20%CE%A0%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC%20-%20%CE%A4%CF%8C%CE%BC%CE%BF%CF%82%20%CE%91%27.pdf?dl=0>
- 5^ο διεθνές συνέδριο δημιουργικής γραφής
Άννα Ν. Αφεντουλίδου, Όταν η Αμάλια ανέβηκε στη Γραμμή 28.
Υπονομούμεντας τον συγγραφέα: αποδομώντας και δομώντας ιστορίες με τα «Παλιά παιχνίδια» του Τζάνι Ροντάρι» (σύντομα στα πρακτικά, 2022)
<https://cwconference.web.uowm.gr/index.php/el/cc-conference-gr/programma>
- <https://journals.lib.uth.gr/index.php/keimena/article/view/594>
Άννα Ν. Αφεντουλίδου, «Η Χιονάτη και οι εφτά νάνοι»: μεταμοντέρνοι πειραματισμοί πάνω στο κλασικό παραμύθι από τον Τζάνι Ροντάρι και τον Ευγένιο Τριβιζά, ηλεκτρονικό περιοδικό KEIMENA για την έρευνα, τη θεωρία, την κριτική και τη διδακτική της Παιδικής Λογοτεχνίας (2014)

Grazie mille!

Δρ. Άννα Αφεντουλίδου
Δασκάλα-Συντονίστρια Εκπαίδευσης για την Αειφορία ΓΕΚΕΣ ΑΜΘ
aeif.afent.anna@gmail.com

Μπορείτε να μοιραστείτε — αντιγράψετε και αναδιανέμετε το υλικό με κάθε μέσο και τρόπο **Υπό τους ακόλουθους όρους:**

- **Αναφορά Δημιουργού** — Θα πρέπει να καταχωρίσετε [αναφορά στο δημιουργό](#), με σύνδεσμο της άδειας, και [με αναφορά αν έχουν γίνει αλλαγές](#). Μπορείτε να το κάνετε αυτό με οποιονδήποτε εύλογο τρόπο, αλλά όχι με τρόπο που να υπονοεί ότι ο δημιουργός αποδέχεται το έργο σας ή τη χρήση που εσείς κάνετε.
 - **Μη Εμπορική Χρήση** — Δε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το υλικό για [εμπορικούς σκοπούς](#).
- **Μη παραγόμενα** — Αν [αναμείξετε, τροποποιήσετε, ή δημιουργήσετε πάνω](#) στο υλικό, δε μπορείτε να διανείμετε το τροποποιημένο υλικό.